

Sygn. akt V CSK 350/13

POSTANOWIENIE

Dnia 27 marca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa Z. R., X. Y. i M. K.

przeciwko P. [...] S.A. w W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 27 marca 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 27 marca 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

W dwóch sprawach połączonych do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia powodowie Z. R. i X. Y. oraz M. K. domagali się zasądzenia dla każdego z nich po 80.000 zł tytułem zadośćuczynienia za zerwanie więzi emocjonalnych z córką i siostrą J. O., która zginęła w dniu 26 kwietnia 2008 r. w wypadku komunikacyjnym, którego sprawcą był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej w pozwanym P. [...] S.A. w W.. Sąd Okręgowy w Ś. wyrokiem z dnia 18 października 2012 r. zasądził od pozwanego na rzecz powodów po 50.000 zł z ustawowymi odsetkami, oddalając dalej idące powództwo. Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 27 marca 2013 r. oddalił apelację pozwanego od tego rozstrzygnięcia. Sądy obu instancji ustaliły, że rodzina zmarłej przeżywa stan żałoby powikłanej. Wypadek, w którym zginęła J. O. miał miejsce przed wprowadzeniem do systemu prawnego art. 446 § 4 k.c., jako podstawę prawną zasądzonych zadośćuczynień Sądy przyjęły więc art. 448 k.c. w zw. z art. 24 k.c., mający zastosowanie w niniejszej sprawie, ponieważ w wyniku czynu niedozwolonego doszło do naruszenia dobra osobistego powodów jakie stanowi prawo do życia w rodzinie. Sąd Apelacyjny przyjął, że odpowiedzialność ubezpieczyciela obejmuje również tego rodzaju zadośćuczynienie, którego nie wyłącza art. 34 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152, ze zm.).

Pozwany wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego. Zarzucił w niej naruszenie prawa materialnego przez niewłaściwe zastosowanie art. 448 k.c. i art. 24 k.c. Wniósł o uchylenie wyroków Sądów obu instancji i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania.

Powodowie złożyli odpowiedź na skargę kasacyjną po terminie z art. 398⁷ § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania. Skarżący uzasadnił potrzebę przyjęcia jego skargi do rozpoznania przesłanką przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. to znaczy występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz potrzebą wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Z uzasadnienia wynika, że zagadnieniem tym - zdaniem skarżącego - jest dopuszczalność przyznania najbliższym członkom rodziny zmarłego zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. i art. 24 k.c. Pozwany wskazał na rozbieżność orzecznictwa i krytyczne głosy w piśmiennictwie co do zasadności tego rodzaju roszczenia przed wejściem w życie art. 446 § 4 k.c. Jego zdaniem konieczne jest ponowne rozważenie przez Sąd Najwyższy wskazywanej kwestii i przeprowadzenie wykładni art. 448 k.c. i art. 24 k.c.

Wbrew jednak stanowisku skarżącego wskazane przez niego przepisy nie wymagają dalszej wykładni w zakresie wskazanym w skardze, nie budzą już też zasadniczych rozbieżności w orzecznictwie. Argumenty podnoszone w piśmiennictwie także nie skłaniają do zmiany dominującego kierunku wykładni, ukształtowanego w ciągu ostatnich lat, a zapoczątkowanego wyrokiem z dnia 14 stycznia 2010 r., IV CSK 307/09 (OSNC-ZD 2010/C/91), podtrzymanym w uchwale z dnia 22 października 2010 r., III CZP 76/2010 (Biul. SN 2010/10/11), w wyroku z dnia 10 listopada 2010 r., II CSK 248/10 (OSNC-ZD 2011/B/44), w uchwale z dnia 13 lipca 2011 r., III CZP 32/11 (OSNC 2012/1/10) i wyrokach

z dnia 11 maja 2011 r., I CSK 621/10, (nie publ.) i z dnia 15 marca 2012 r., I CSK 314/11, (nie publ.), wreszcie w uchwale z dnia 7 listopada 2012 r., III CZP 67/12 (OSNC 2013/4/45). Wbrew sugestiom skarżącego w orzeczeniach tych ukształtowała się jednolita linia wykładni, dominująca również w orzecznictwie sądów powszechnych. Zasadnie można więc przyjąć, że - wobec niewskazania w skardze kasacyjnej nierozważanych dotąd, ważkich argumentów podważających prawidłowość tego stanowiska - nie zachodzą przesłanki, którymi skarżący uzasadnił potrzebę rozpatrzenia jego skargi. Okoliczności sprawy nie wskazują także, aby wystąpiły inne podstawy przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia tej skargi do rozpatrzenia.

Sąd Najwyższy nie przyznał kosztów postępowania kasacyjnego stronie pozwanej z powodu niezłożenia w terminie odpowiedzi na skargę kasacyjną.

[aw]

jw